

Horecký: V Česku chybí tři tisíce sociálních pracovníků. Důvodem jsou nízké platy a vysoká zátěž

V Česku bude do roku 2035 potřeba zvýšit počet lůžek v domovech pro seniory z 28 tisíc na 83 tisíc, vyplývá to z průzkumu společnosti Boston Consulting Group pro ministerstvo práce. Už nyní ale chybí zhruba tři tisíce pečovatelů a pečovatelek. „Musí dojít k větší prioritizaci, stát si musí uvědomit, jaké služby chce, v jaké kapacitě a proč,“ říká v pořadu Dvacet minut Radiožurnálu prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb Jiří Horecký.

DVACET MINUT RADIOŽURNÁLU Praha 21:21 16. února 2025 [f](#) [t](#) [in](#) [p](#) [s](#)

Prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb a prezident Unie zaměstnavatelských svazů Jiří Horecký | Zdroj: Jiří Horecký

V tomto týdnu jste zveřejnili výsledky průzkumu, kolik chybí v Česku pečovatelek, pečovatelů a dalších pracovníků v sociálních službách. Zjistili jste, že jich chybí přes tři tisíce, což je o něco více než před dvěma lety. Jak to ovlivňuje poskytování péče?

Nedostatek tří tisíc zaměstnanců – s tím, že polovina z toho jsou pečovatelé, pečovatelky, pracovníci v sociálních službách – se projevuje dvojím způsobem. Ten první je u terénních ambulantních služeb, kde prostě nejsou kapacity.

Evropská komise říká, že bude v sociálních službách potřeba 1,6 milionů pracovníků do roku 2050, uvádí Horecký

Radiožurnál

Typický příklad je, že zavoláte, že byste potřeboval třeba každé dopoledne péči a dohled nad vaším tatínkem a pečovatelská služba řekne: možná za měsíc a jenom v pondělí a pátek, protože jindy nemáme volno. Takže se to projevuje nedostatečnou nabídkou těchto služeb.

U pobytových služeb, což jsou například domovy pro seniory, musí být péče poskytována 24 hodin denně. Nedostatek pracovníků se pak projevuje tak, že se objem té péče rozkládá na jejich stávající počet. To znamená, že se možná někde více zatěžují pečovatelé a pečovatelky nebo i zdravotničtí pracovníci, kteří v těch zařízeních už nyní jsou.

Co je hlavním důvodem? Jsou to nízké platy?

Jsou asi tři hlavní důvody, proč chybí nejenom v České republice, ale prakticky ve všech vyspělých zemích na světě zaměstnanci v sektoru dlouhodobé péče nebo sociálních služeb. Důvody jsou všechny stejné, ať už jde o Švýcarsko, Spojené státy, Austrálii nebo Českou republiku.

První důvod je právě nízká úroveň platů a mezd. Až na výjimky prakticky neexistuje stát, kde by se průměrný plat a mzda v sociálních službách dorovnávaly průměrnému platu či mzdě obecně v tom daném státě.

Druhý důvod je vysoká fyzická, ale i psychická zátěž. Není to jednoduchá práce. A třetí důvod je, že přece jenom společenská prestiž nebo uznání té profese není tak vysoká, jako je to například ve zdravotnictví nebo ve školství. Není to tak, že by to bylo vnímáno jako nějaké prestižní zaměstnání.

Byť když jsme dělali průzkum, jestli by lidé chtěli odejít nebo jestli by to doporučili nějakému svému příbuznému, tak myslím, že nějakých 83 nebo 84 procent z tří tisíce respondentů uvedlo, že by práci doporučili, protože jim to dává i jiný smysl než jenom výše odměny.

'Není to politická priorita'

Říkáte, že tyto důvody jsou stejné i v zahraničí. Kdo a co s tím může něco udělat, aby se to změnilo?

Tato otázka padá velmi často třeba na úrovni jednání Evropské komise nebo v setkávání se na různých evropských platformách. Po analýzách dopadu covidu na jednotlivá odvětví se ukázalo, že to není preferovaná oblast.

Není to preferovaný sektor i z hlediska politických stran a hnutí. Musí tam dojít tedy k větší prioritizaci, stát si musí uvědomit, jaké služby chce, v jaké kapacitě a proč. Nesmí dojít k zmražení platů, ale musí se postupně, tak jak je to možné, zvyšovat. Co se týká psychologické a fyzické zátěže, tam se musíme hodně soustředit na digitální řešení a nové technologie, které by tam mohly pomoci.

Pak je také potřeba říct, že to není do jisté míry tak velká politická priorita, protože je tady alternativní řešení. Kdyby nebyly peníze ve zdravotnictví a někdo by umřel, protože nemůže na operaci, tak je to problém a ten politik končí. Když by se prvně nedostal do první třídy a nebylo by zajištěné školství, tak také politik končí, ale když se nedostane pečovatelka na nějakého seniora, tak to holt nějak zajistí rodina.

To znamená, že je tady spoléhání na to, že když nebudou dostatečné kapacity, tak si rodina vždycky nějak poradí a nějak to zajistí. Ale příliš se spoléhat na neformální část péče a nebudovat nějaké pomocné a podpůrné kapacity znamená, že to ve finále pak pro stát může být i velmi drahé.

V průzkumu, který jste v tomto týdnu prezentovali, jste se ptali také na to, do jaké míry jednotlivá zařízení sociálních služeb využívají zahraniční zaměstnance, konkrétně Ukrajince. Zjistili jste, že Ukrajinci nebo Ukrajinky jsou v 18,3 procentech zařízení, tedy skoro v pětině. To je v porovnání s tím, co jste zjišťovali v podobném průzkumu před dvěma lety, mírný nárůst. Jak výrazně právě zaměstnanci z Ukrajiny pomáhají řešit ten nedostatek lidí?

Já jsem byl překvapen už v tom prvním průzkumu, že to je relativně nízké číslo, protože ze 136 tisíc zaměstnanců je jenom tisíc ukrajinské národnosti, z toho necelá polovina je s takzvanou dočasnou ochranou, to znamená váleční uprchlíci.

U zdravotních sester je to třeba problém z hlediska i jazyku a komunikace, ale u pečovatelských profesí je to relativně jednodušší. Proto mě udivilo, že jich je tam relativně malý počet.

Když jsem zmínil, že nějakých 400 je s dočasnou ochranou, tak v případě, že by třeba došlo k ukončení válečného konfliktu, by těch 400, kteří by se chtěli případně vrátit, personálně neohrozilo sociální služby. Proč jich není více, nedokážu říct, protože jsme se na to neptali, ale ten potenciál by tam určitě byl.

Na druhou stranu víme, že jsou tady i jednotlivé případy toho,

že dostáváme nabídku na pracovníky například z Filipín nebo z nějakých jiných zemí, což je běžné v západní Evropě. U nás to zatím tolik využívané není, jsou to jednotky případů nebo jednotky zařízení, protože je tam jazyková bariéra a je to poměrně finančně náročné.

50 tisíc pracovníků

Mluvíme o současném nedostatku zaměstnanců v sociálních službách. Demografové ale upozorňují na stárnutí obyvatel a na to, že situace v příštích letech může být výrazně horší. Podle studie poradenské společnosti Boston Consulting Group pro ministerstvo práce by k zajištění potřebné péče v seniorských domovech bylo do roku 2035, tedy během příštích deseti let, potřeba zvýšit počet lůžek o 28 tisíc na 83 tisíc. Počet pečujících pracovníků by se měl zvýšit z 98 na 143 tisíc, to znamená o 45 tisíc lidí. Máte obdobné analýzy, vychází vám to podobně?

My jsme si dělali analýzu v roce 2020, která vyšla velmi podobně a vidíme i evropské projekce. Třeba Evropská komise říká, že bude v sociálních službách potřeba 1,6 milionů pracovníků do roku 2050 a také tvrdí, že je to jeden z nejrychleji rostoucích sektorů, kde vznikly v posledních jedenácti letech dva miliony pracovních míst.

Jenom v sociálním sektoru pracuje pět procent všech zaměstnanců Evropy, takže vidíme, že potřeba už se projevuje a už roste i počet zaměstnanců. Projevuje se stárnutí populace, ale třeba i neustále se zvyšující počet lidí žijící s nějakým typem demence.

Řekli/a byste, že současný systém důchodového zabezpečení umožňuje strávit lidem důstojné stáří?

Leto	Možné ano	Možné ne
2020	46% (10 000)	54% (12 000)
2023	44% (10 000)	56% (13 000)

Podle průzkumu iROZHLAS.cz z 17. února 2023. Respondenti byli osloveni prostřednictvím sociálních sítí. Účastníci průzkumu byli osloveni prostřednictvím sociálních sítí. Účastníci průzkumu byli osloveni prostřednictvím sociálních sítí. Účastníci průzkumu byli osloveni prostřednictvím sociálních sítí.

STEM: Současný systém penzí neumožňuje prožít důstojné stáří, soudí většina Čechů

Číst článek ➤

Dá se během deseti let sehnat skoro 50 tisíc nových pečujících pracovníků?

Já jsem přesvědčen, že ne. Samozřejmě odpovídám na tu otázku v kontextu dnešního dne a dnešní doby. Nevíme, jak se bude vyvíjet nezaměstnanost, jak se bude vyvíjet digitalizace v průmyslu, nástup umělé inteligence, kolik míst zanikne, bude docházet k různému přesunu.

To samozřejmě neznamená, že ten přesun bude automaticky rovnou do sociálních služeb, ale třeba někde jinde a tam zase to místo, které je obsazené, vyprodukuje někoho, kdo bude pracovat v sociálních službách. Víme, že už teď tam jsou různé profese, třeba v Moravskoslezském kraji a v jiných regionech, kdy to někdo zkouší a pracuje tam úspěšně.

Pak taky nevíme, jak se budou vyvíjet digitální řešení, která můžou i umožnit, že člověk zůstane výrazněji déle doma a nebude muset jít do nějakého pobytového zařízení, nebo která možná pomohou zredukovat nebo ulehčit práci i v pečujících částech.

Poslechněte si celý rozhovor, audio najdete nahoře ve článku.

Tomáš Pancíř, kma [f](#) [t](#) [in](#) [p](#) [s](#)

V Česku bylo letos víc než tisíc stoletých lidí. Česká populace stárne, poukazují demografové

Číst článek ➤

3:03

Do domova pro seniory na dobu určitou. Krátkodobé pobyty v zařízení mohou pomoci pečujícím rodinám

Číst článek ➤

3:42

Mám stále horkou krev, říká seniorka. Také důchodci mají sexuální touhy, domovy se jim přizpůsobují

Číst článek 🗨